

Očima dárce

„Všechny bangladéšské děti touží být užitečné ...“

*Příběh dárkyňe
Lucie Kubienové*

Asi před třemi lety jsem seděla u počítače a prohlížela si fotky bangladéšských dětí na stránkách programu BanglaKids, které bylo možné podporovat v jejich studiu. Za každou snědou tvářičkou se skrýval nelehký osud. Tyhle děti a jejich

*Tapasova maminka řekla:
„Moc ráda bych vás pohostila, ale opravdu
vůbec nic nemám,“*

rodiny – pokud vůbec rodinu měly – byly vesměs tak chudé, že platit školu zkrátka nemohly. Bylo jen na mně, které dítě si vyberu a dám mu tak šanci změnit jeho život. Právě vzdě-

lání v zemi, kde je padesátiprocentní ngramotnost, je tou neúčinnější zbraní proti chudobě, jen tak mají děti šanci na lepší a šťastnější budoucnost.

Rozhodla jsem se pro podporu malinkého, tehdy šestiletého chlapce jménem Tapas. Nyní mu již třetím rokem prostřednictvím organizace ADRA posílám peníze na školu. Již v průběhu vyřizování dokumentů pro podporu Tapase jsem přemýšlela nad tím se do Bangladéše vypravit. Cestování je mým největším koníčkem, a pokud se ještě spojí objevování nových míst s užitečným, má celá cesta daleko hlubší smysl. Procestovala jsem již mnoho zemí na různých kontinentech a viděla různé životní podmínky v různých částech světa. Loni jsem se ale již najisto rozhodla vyrazit do Bangladéše

*„Štěstí se neměří
výší našeho konta v bance,
ale šíří úsměvu.“*

– ne proto, že bych nevěřila, že mé peníze jsou posílány správným směrem, ale čistě lidsky jsem se chtěla s dětmi seznámit a poznat kulturu a prostředí, kde žijí. Zjistila jsem totiž při mých cestách po světě, že nelze pochopit kulturu a prostředí odlehklých koutů světa pouze návštěvou památek, muzeí a turisticky atraktivních cílů, ale je potřeba si všimnout lidí, kteří

zde žijí, navázat s nimi osobní kontakt a nechat si vyprávět jejich životní příběhy.

Již to jsou asi tři měsíce od doby, kdy jsem se vrátila z čtrnáctidenní cesty do Bangladéše spolu s dalšími dvěma dárci

*„Nejsme na tomto světě sami,
ale máme zde být pro druhé.“*

a třemi pracovníky Adry. Čtrnáct dní uteklo velmi rychle díky skvělé partě lidí, s kterými jsem tam jela. Odjížděla jsem ale domů s pocitem, že se tam brzy vrátím. Ani otáz-

„Žádný člověk není ostrov sám pro sebe, každý je kus nějakého kontinentu, ...“ (John Donne)

ky po návratu typu „a nebyla ta cesta jen zbytečně vyhozené peníze, neměla jsi spíš poslat ty peníze Adře, než si koupit drahou letenku?“, mě nerozhodily. Necestovala jsem přece pro vlastní potěšení, ale snažila jsem se být aspoň trochu užitečná. A možná i díky mé osobní zkušenosti budu moci

s větší motivací a zapálením hledat nové dárcce pro usměvavé bangladéšské školáky.

I když mé osobní setkání s Tapasem trvalo pouze pár hodin,

stálo to za to. Studuje na škole Jumtoli, vzdálené asi 6 hodin cesty od Chittagongu, nedaleko hranic s Barmou. Nejsilnějším momentem celého setkání bylo, když nám Tapasova maminka řekla: „Moc ráda bych vás pohostila, ale opravdu vůbec nic nemám,“ ... došlo mi, že to pro ni muselo být velmi těžké říci ... Po našem setkání už Tapas není „jen“ dítě z fotky, a já pro něj už také nejsem pouze anonymní dárcce. Možná si díky našemu shledání brzy uvědomí, že mi na něm opravdu záleží a jeho motivace studovat bude ještě silnější.

Během našich cest po slumových, vesnických i internátních školách

„... pouze díky vzdělání mají šanci na lepší život...“

jsem převážně těm nejmenším dětem rozdávala plyšáky, které mi pomohly sesbírat moje úžasné kolegyně z práce. Měla jsem s sebou okolo 120 kusů plyšáků. Děti vždy způsobně stály v řadě a čekaly, zda na ně nějaká hračka vyjde. Bylo mi však jasné, že nemůžu obdarovat všechny děti. Ale děti, na které se nedostalo, se usmívaly a já měla pocit, že to svým kamarádům přejí. Nemají mnoho, přesto jsou možná někdy šťastnější než my. A já jsem díky tomu pochopila, že štěstí se neměří výší našeho konta v bance, ale šíří úsměvu.

Pokaždé, když jsme se dětí ve školách ptali, čím by chtěly být v budoucnosti, všechny jmenovaly užitečné a svému okolí prospěšné profese jako učitel, lékař, zdravotní sestra, pastor nebo obchodník. Vůbec nemají přehnané nároky a opravdu jsou velmi vděčné za cokoli, i úsměv nebo objetí ... Vzpomínky na jejich usměvavé tvářičky mi nyní doma v Česku pomáhají při řešení různých situací, neboť ten pocit, že díky

„Děti jsou možná poslední nadějí těchto krásných, ale zoufale chudé země.“

Vám může být někdo šťastný, je k nezaplacení ... A právě tento hřejivý pocit a úsměvy dětí navždy zůstanou v mém

srdci ... Nejsme totiž na tomto světě sami, ale máme zde být pro druhé, což kdysi dávno krásně vystihl anglický básník a kněz John Donne: „Žádný člověk není ostrov sám pro sebe,

každý je kus nějakého kontinentu, část nějaké pevniny ...“

Možnost chodit do školy děti berou jako velkou přednost a největší dar, neboť ony samy i jejich rodiče si uvědomují, že pouze díky vzdělání mají šanci na lepší život ... Vzdělání je totiž to jediné, co může Bangladéši pomoci, neboť mnozí dospělí se prosadili jen díky tomu, že jejich vzdělávání v minulosti někdo podporoval. Tapase, který příští rok přestoupí z vesnické školy na internátní, plánuji podporovat, dokud on sám bude potřebovat, a ráda mu zaplatím i vysokou. Děti jsou možná poslední nadějí těchto krásných, ale zoufale chudé země.

Program BanglaKids: Pomáháme dětem k lepšímu životu

Rozvojový program BanglaKids nevládní organizace ADRA se zaměřuje na podporu vzdělávání a zlepšení životních podmínek bangladéšských dětí a mladých lidí. V zemi, kde žije více než polovina obyvatel pod hranicí chudoby, jsou děti nuceny již od útlého věku vypomáhat s povinnostmi v domácnosti, pracovat a přispívat do rodinného rozpočtu. Přestože program klade největší důraz na vzdělání, zajišťuje dětem i jejich rodinám podporu i v oblasti potravinové pomoci či lékařské péče a v neposlední řadě umožňuje také rekonstrukční projekty školních prostor či zkvalitnění zdrojů pitné vody na školách. Dlouhodobým cílem programu BanglaKids je podpora škol a místních komunit tak, aby se stávaly soběstačnějšími a méně závislými na vnější pomoci. Díky podpoře dárců převážně z České a Slovenské republiky poskytla ADRA ČR od roku 1999 vzdělání více než 4400 bangladéšským dětem na vesnických a internátních školách a otevřela jim tak cestu k lepší budoucnosti. Základní vzdělání ještě není samozřejmostí – pojďme to změnit a umožnit dětem v Bangladéši být znovu dětmi!

Více o programu BanglaKids najdete na

www.banglakids.cz

Sirotkem i s rodiči

Usměvavá třináctiletá Merina Marandi studuje na internátní škole SAMS v severozápadní části Bangladéše. Má zde kamarádky a solidní zázemí. Pilně se učí, ráda čte a 2 hodiny denně pomáhá v areálu školy s různými pracemi. Pochází z vesnice Rameshopur, kde se mluví jazykem kmene Santali.

CHUDOBA A JEJÍ DŮSLEDKY

Pro chudé rodiny nebývá vzdělání prioritou. Posílat děti do školy si často nejen nemohou dovolit, ale také to není na pořadu dne. Prioritou je přežít. Pokud dítě svou prací, sňatkem, žebrotou, čímkoli může rodině prospět, rodiče ho do školy nepošlou.

Bez vzdělání se ovšem dítě stává levnou a negramotnou pracovní silou a začarovaný kruh chudoby pokračuje.

Má staršího bratra Shaminta a mladší sestru Putul. Shaminto studuje na státní škole, Putul spolu s ní na SAMSu.

Zázemí jejího života tvořila od útlého dětství babička, která ji povzbuzovala ke studiu na vesnické škole. Nevlastnili žádnou půdu, jen tele a slepici. Babička pracovala jako nádenice a její nepravidelný a malý příjem často nestačil na obživu. Stávalo se, že děti celý den nic nejedly a chodily spát hladové.

Ačkoli otec i matka byli naživu, vyrůstaly děti jako sirotci.

Rodiče

Merina se slzami v očích vzpomíná: „*Když jsem byla malá, otec nás opustil. Odešel do vzdálené vesnice a tam se znovu se oženil. Maminka byla velmi mladá. O tři měsíce později nás opustila i ona. Odešla a znovu se vdala. Oba mí rodiče žijí někde daleko a nikdy jsem je od té doby neviděla. Neznám jejich tváře.*“

SAMS

SAMS – internátní škola na severozápadě země založená v roce 1993. Má okolo 800 studentů, 238 z nich podporují naši dárci. Studenti zde mohou chodit až do 12. třídy, která je zakončena státní zkouškou HSC (Higher Secondary Certificate), kterou lze přirovnat k naší maturitě. Studenti díky podpoře dárců získávají vzdělání, školní pomůcky a uniformu, ubytování a 3 x denně výživné teplé jídlo. Sirotci a děti z neúplných rodin dostávají také oblečení, obuv a hygienické potřeby.

Škola má vlastní pozemky, na kterých pěstuje rýži, rajčata, zelí, kokosové palmy, mango a chlebovníky. Studenti věnují škole 2 hodiny práce denně.

Nepamatuji si, jak vypadají. Byla jsem ještě malá, když odešla. Babička mi řekla, že tatínek se jmenuje Mercel a maminka Varoti.“

Babička

Babička se snažila postarat o tři děti. Negramotná vdova to neměla jednoduché. Sehnat práci bylo velmi obtížné. Děti odmalička pomáhaly s nošením vody, vařením a domácími pracemi. Malý Shaminto, jediný muž rodiny, pomáhal občas i na poli. Nestačilo to. Často trpěli hladem. Babička byla zoufalá.

Když byla Merina v páté třídě, babička ji přemlouvala k sňatku s jedním mužem. Bylo by to pro ně východisko z neutěšené situace. Muž by do rodiny přinesl alespoň nějaký příjem. Babička vše zorganizovala a nutila Merinu ke sňatku. Merina byla naprosto zoufalá. Nevěděla co si počít. Měla se vdát za cizího muže.

SAMS

Zázrakem unikla. Pomohl jí učitel z vesnické školy v Rameshopur, kam docházela. V krizi přesvědčil administrativu internátní školy SAMS o potřebách této dívky a zajistil, aby dostala podporu jako sirotek. Za nějaký čas

RAMESHOPUR

Vesnice Rameshopur leží v provincii Dinajpur, přibližně 250 km severovýchodně od hlavního města Dháky.

získala Merina dárce z České republiky, který ji ve studiu podporuje.

Merina dodává: „*Jsem vděčná za SAMS i za mého dárce. I když ho neznám, mám ho ráda.*“

SIROTEK

Sirotkem se v Bangladéši může stát i dítě, jehož rodiče stále žijí. Hlavní příčinou jsou rozvody a rozchody. Jeden z rodičů, zpravidla otec, opustí rodinu. Žena sama to má těžké, jen s obtížemi se užívá. Pokud to jde, znovu se vdá a ve snaze udržet si nového manžela, se vzdává dětí z prvního manželství. Pro muže jsou příteží. Proč by se měl starat o cizí děti?...

Pokud se o děti nepostarají příbuzní nebo někdo jiný, děti často skončí na ulici, bez prostředků a bez vzdělání.

Ráda bych viděla, jak vypadá. Chtěla bych mít jeho fotku. Je jediným, kdo mě ve studiu dlouhodobě podporuje, babička toho není schopna. Občas mi ale pomáhá i bratr. Dává mi peníze na sešity, tužky a mýdlo.“

Domů za babičkou se Merina nevrací. Není to tím, že by ji neměla ráda – vždyť se jí jako maličké ujala – ale proto, že jí nechce přitěžovat v její bídě a finanční nouzi. Takový je osud některých z podporovaných dětí.

Sny

Navzdory pohnutému příběhu má Merina jako každé dítě své sny. O školní docházce a budoucnosti říká: „Ve škole se mi daří. Mám ráda etiku a skupinové diskuze ve třídě.“

Ráda bych dokončila 12 tříd a stala se zdravotní sestřičkou. Nevím sice, co přinese budoucnost, ale toto je můj sen.“

Čalantika dává dětem, jako je malý Nur, šanci žít lepší život

Příběh chlapce ze slumu Čalantika

Dětství pro dnes sedmiletého Nura bylo na hony vzdálené dětství, jaké prožije většina dětí u nás. Jeho rodina žila v chudých poměrech v bangladéšské metropoli Dháce. Vše se ještě zhoršilo poté, co si otec přivedl domů novou ženu a o Nura a jeho maminku Mainu se přestal starat. Macecha neměla Nura ani Mainu ráda a oběma to dávala neustále najevo. A jednoho dne se odhodlala k děsivému činu. Malého Nura zavázala do pytle a hodila jej do rybníka, aby se utopil. Naštěstí to viděli sousedé a chlapce zachránili. Bylo však jasné, že doma už dál

zůstat nemohou – odešli a nový domov našli v jednom z dháckých chudinských slumů - v Čalantice.

Život ve slumu Čalantika

Čalantika je jedním ze zhruba pěti tisíc slumů v hlavním městě Dháce. Žije zde na 12 tisíc lidí, každá rodina obývá 5 – 10 m². Slum je postaven na bažinatém povrchu, malá nuzná přístřeší z plechu, bambusu a igelitu stojí na bambusovém lešení ve vodě, jeden je těsně nalepený na druhý, řada za řadou. Navíc sem stékají veškeré odpadní vody z okolí. Rodiny

sdílí společné latríny, pro vodu (pouze užitkovou) chodí s barely na několik stanic rozmístěných po slumu, vaří si na otevřeném ohni. Nájem ve slumu Čalantika je navzdory životním podmínkám chudých rodin vysoký – za každý z chatrných přístřešků musí rodina zaplatit mezi 1500 až 2500 bangladéšských Taka (přibližně 390 až 650 Kč).

Po příchodu do slumu Čalantika našla Maina práci v jedné z dháckých textilních továren. Za měsíc si vydělá okolo 4000 Taka (1030 Kč), navzdory tomu,

že je to práce na plný úvazek s množstvím přesčasů. Ráno odchází velmi brzy a vrací se pozdě večer. Nur ji vídá jen v noci, přes den zůstává u příbuzných či sousedů, kterým výměnou za to vypomáhá doma.

Místo, kde děti mohou být dětmi

Když v létě 2013 otevřela ADRA v Čalantice centrum pro vzdělání a volný čas, Nur byl jedním z padesáti dětí, které pracovníci ADRA do centra vybrali. Děti se zde učí číst, psát, počítat a zároveň samostatně uvažovat, získávají tu základní sociální a hygienické návyky. Cílem je děti připravit na to, aby mohly po roce docházení do centra začít chodit do státní základní školy a úspěšně dokončit přinejmenším základní vzdělání.

„Nur vstává každý den časné ráno, nadšený, že může jít do školy. Dokonce vyzvedává i ostatní děti ze slumu a pobízí je, aby nepřišly

pozdě,“ líčí nadšeně Maina, která sama do školy nikdy nechodila. Umí se jen podepsat. Za možnost, kterou její syn dostal, je velmi vděčná. „První den, co byl v centru, se svým školním batohem i usnul. Byl tak hrdý na to, že je žákem,“ dodává Maina.

Nur se rád učí a baví ho také společné hraní s kamarády. Učitelé jej chválí, že je snaživý, pozorný a hodinu nikdy nevynechá. A obzvlášť dobrý je prý ve sportech a kreslení. A když se jeho maminka vrátí pozdě večer domů z práce, recituje jí nebo zpívá písničky, které se toho dne naučil ve škole.

„Chci se naučit číst a psát. To abych mohl jednoho dne pracovat ve velké kanceláři, nosil pěkné oblečení, mohl se dobře najíst a vydělat peníze,“ vysvětluje sedmiletý chlapec. „Nechci, aby maminka musela pracovat tak tvrdě. Chci, abychom se mohli přestěhovat na hezčí místo. Máme jen jeden druhého a já ji chci zajistit lepší život,“ svějuje se Nur.

Už teď se mu daří některé věci, které se v centru učí, uplatňovat doma. Maminku naučil mýt si pečlivě ruce mýdlem či přikrývat rýži po jídle. Oba jsou za příležitost, kterou Nur dostal, velmi vděční. *„Jsem ráda, že Nur má kam jít, když jsem v práci. A jsem šťastná, že dostává vzdělání a dobré výživné jídlo. Náš život se tím zásadně změnil,“* děkuje Maina za oba do České republiky.

Centrum Čalantika

Bangladéšské děti žijící ve slumech často přichází o své dětství, protože od útlého věku plní povinnosti jako dospělí. Většina z nich nechodí do školy vůbec nebo jen nepravidelně, jejich rodiny žijí v extrémní chudobě a vzdělání je pro ně nedostupným snem. Přitom je to jediná šance, jak žít důstojnější život, než žili jejich rodiče.

Čalantika je název chudinského slumu v bangladéšské metropoli Dháce a také centra pro vzdělání a volný čas, které zřídila organizace ADRA za podpory dárců v roce 2013. Centrum poskytuje základní vzdělání dětem ze slumu a podporuje je v tom, aby začaly chodit do školy a své vzdělání úspěšně dokončily. Centrum vzdělává také rodiče dětí, zlepšuje životní i pracovní podmínky rodin a je oporou celé místní komunity.

Věříme, že investice do vzdělání je nejlepší způsob, jak trvale zmírnit chudobu a umožnit dětem ze slumů prožít dětství, jaké si zaslouží. Vzdělání pro tyto děti totiž představuje jedinou reálnou šanci vykročit za hranice slumu a najít v životě uplatnění a práci, která do budoucna uživí jejich rodiny.

Podpořit děti jako je Nur můžete i vy. Darujte dětem z Čalantiky šanci na lepší život!

Více na www.adra.cz/calantika

Pojďte s námi do Bangladéše, na návštěvu jedné z chudinských čtvrtí...

Do míst, kam se nejedí na dovolenou...

Kde děti pracují, aby pomohly svým rodinám přežít...

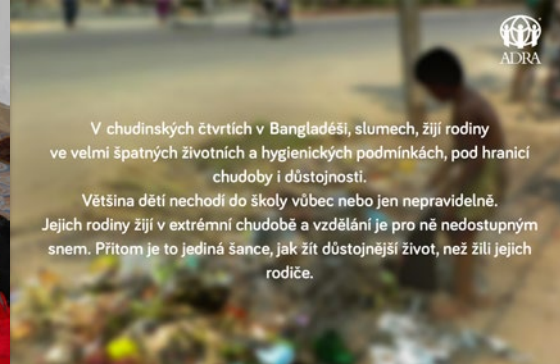
Kde chybí nejen funkční kanalizace...

..., ale i prostor, kam by děti mohly chodit do školy...

Pojďte s námi za dětmi, které jsou nadšené, když slyší slovo „ŠKOLA“!

V chudinských čtvrtích v Bangladéši, slumech, žijí rodiny ve velmi špatných životních a hygienických podmínkách, pod hranici chudoby i důstojnosti.
Většina dětí nechodí do školy vůbec nebo jen nepravidelně. Jejich rodiny žijí v extrémní chudobě a vzdělání je pro ně nedostupným snem. Přitom je to jediná šance, jak žít důstojnější život, než žili jejich rodiče.

Čalantika je název chudinského slumu v bangladéšské metropoli Dháce a také centra pro vzdělání a volný čas, které, díky podpoře českých dárců, mohla organizace ADRA zřídit v roce 2013.

Centrum Čalantika: předškolní vzdělání pro 50 dětí ve věku 5-10 let

A jde to i bez lavic a židlí!

Centrum Čalantika: Oběd a svačiny pro děti

Centrum Čalantika: pravidelná lékařská péče pro děti a jejich rodiny

Centrum Čalantika: zájmové aktivity, kterých se dětem v prostředí chudinské čtvrti nedostává

Centrum Čalantika: podpora při docházce do státní školy

Centrum Čalantika: pravidelné kurzy gramotnosti, šití, výživy a hygieny pro 100 rodičů

Centrum Čalantika: místo, kde děti ze slumu mohou být dětmi

Pro české děti je škola často otrava. Pro děti v bangladéšských slumech je to nedostupný sen. Klíč k jejich vzdělání držíte v ruce!

Děkujeme za vaši velkorysost!
www.adra.cz/calantika

Děkujeme Vám za Vaši přízeň
a podporu dětí v Bangladéši.
Společně pomáháme dětem k lepšímu životu.

Chystáme pro Vás nové webové stránky!

BanglaKids v novém hávu

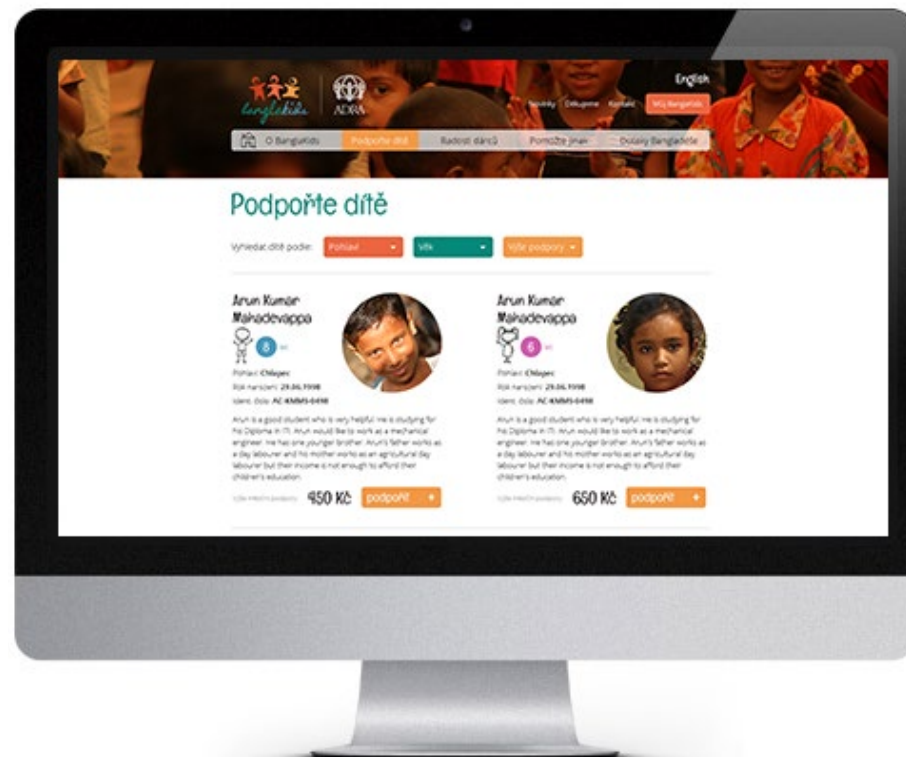
Po několika letech provozu současných webových stránek www.banglakids.cz, pro Vás připravujeme zcela nový web! Cílem je zjednodušit vyhledávání a zpřístupnit Vám co nejvíce informací o dětech, školách a životě v Bangladéši. A samozřejmě také pomoci novým dárcům zapojit se do podpory vzdělání dětí v této zemi.

Souběžně s webem budujeme novou výkonnou databázi. Ta nám umožní ukládat materiály o dětech v elektronické podobě na server, ke kterému budete mít skrze webové rozhraní přístup i Vy. Každý z Vás si tak bude moci po přihlášení prohlížet a také stahovat např. fotky, vysvědčení nebo třeba dopis dítěte či dětí, které podporujete.

Těšit se můžete zvláště na:

- jednoduchost ovládání, přehlednost informací, přitažlivý design
- osobní účet a přístup k materiálům o dítěti
- příběhy dětí a dárců

- informace o školách a vzdělávání v Bangladéši
- novinky
- doteky Bangladéše
- snadné vyhledávání informací o dětech, které hledají dárcé

Ze setkání dárců a příznivců programu BanglaKids

Společně pomáháme dětem k lepšímu životu

Lidé se setkávají z různých důvodů, často proto, že mají něco společného. Společným důvodem našich setkání byly, jsou a budou především děti. Od listopadu 2013 do února 2014 jsme se tak ve Frýdku-Místku, Praze, Českých Budějovicích a Brně setkali s více jak stovkou z Vás, milí dárci a příznivci programu BanglaKids. Setkání byla příležitostí se vzájemně blíže poznat, seznámit se s podmínkami života lidí a dětí v Bangladéši, a také s působením ADRA ČR v programu vzdělávání dětí v této lidnaté, chudé, a přesto tolik krásné zemi.

Zábavnou formou (kvíz) jste se také mohli dozvědět, co je to ektara, kolik je v Bangladéši druhů banánů a počet mo-

bilních telefonů, co je to hilsha či kdo všechno je do podpory vzdělávání dětí v Bangladéši zapojen. Jsme rádi za množství dotazů, které jsme Vám mohli zodpovědět a tak Vám osobně více přiblížit Bangladéš i naši práci. Radost nám přinesly i zkušenosti Vás samých, kteří jste se za dětmi spolu s námi do dalekého Bangladéše vydali.

Těšíme se na další setkání s Vámi a děkujeme Vám za Vaši podporu. Společně pomáháme dětem k lepšímu životu!

PS: Pro Vás, kteří jste na setkáních nebyli: ektara je jednostrunný hudební nástroj, v Bangladéši mají 35 druhů banánů a 50 mil. mobilních telefonů, hilsha je oblíbená ryba, do podpory dětí jste zapojeni Vy, dárci, ADRA ČR a partnerská organizace BCSS (Bangladesh Children's Sponsorship Services).

Pomáháme
dětem
k lepšímu
životu

Vydala ADRA, o. p. s.
v červnu 2014
Klikatá 1238/90c
158 00 PRAHA 5
www.banglakids.cz

vzděláním
proti chudobě

BanglaKids – adresná podpora vzdělávání dětí v Bangladéši

